

Ontdekking uit Friesland

RONALD OCKHUYSEN

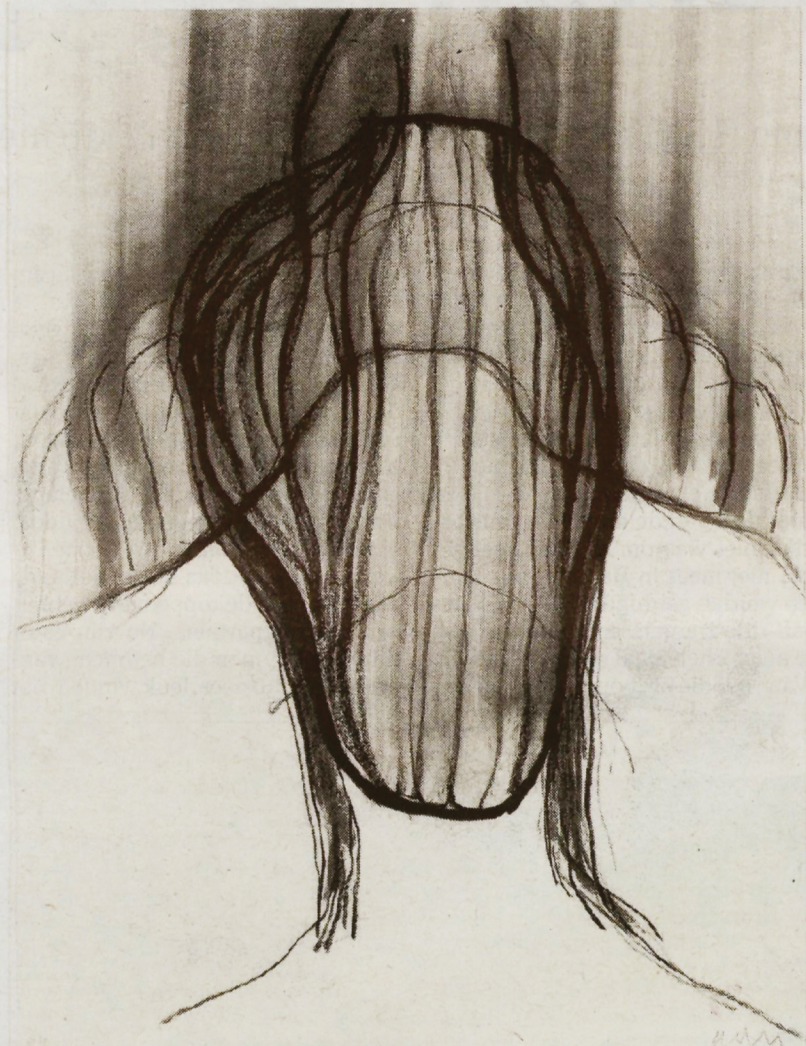
The Merchant House presenteert werk van beeldend kunstenaar André de Jong. Zijn tekeningen en assemblages zijn zowel monumentaal als kwetsbaar. Een ontdekking.

André de Jong (1945) is geen naam die meteen de bellen doet rinkelen. De beeldend kunstenaar werkt sinds decennia in de luwte in Friesland, waar hij gestaag een oeuvre creëerde dat onmiskenbaar zijn signatuur draagt: dwingend, gelaagd, en tegelijk allerlei vragen oproepend.

Marsha Plotnitsky, oprichter en curator van The Merchant House aan de Herengracht, doet met een expositie het werk van De Jong alle eer aan. Zijn *Folds* – grote, laag op laag geverfde stukken papier die tot sculpturen zijn gevouwen – hangen naast elkaar aan een wand, terwijl zijn portretten achter in de ruimte met elkaar in dialoog gaan. Dit is een wereld waarin levensdrift en pijn elkaar bevechten op leven en dood.

De Jong, die studeerde aan de kunstacademie van Maastricht, vestigde zich in 1979 in het Friese Broeksterwoude. Zoals veel kunstenaars ontvluchtte hij de hectiek van de stad, in de hoop dicht bij de natuur de rust te vinden die hij nodig had om zijn tekeningen, papierwerken, folds en assemblages te kunnen maken. In Friesland gebeurde een wonder: de kunstenaar ontwikkelde een geheel eigen stijl waarin heldere structuren de ruimte geven aan zichzelf een weg banende lijnen en strepen. Zwart, wit, beweging en contemplatie zijn de pijlers van zijn onderzoek naar de relatie tussen mens en natuur.

De *Folds* zijn een logisch vervolg op zijn tekeningen en schetsen. “Het is eigenlijk een vorm van attaqueren,” zei De Jong er zelf over in een interview met Han Steenbergen, de directeur van Museum Belvédère dat zijn

André de Jong, Houtskool op papier, 2004

FOTO THE MERCHANT HOUSE

werk eerder uit de anonimiteit haalde. “Eerst bewerk ik de bladen met een mes of een schaar en dan vouw ik ze. Je hoort de koolstoflagen van het papier werkelijk barsten. Die destructieve daad is nodig om het werk tot leven te wekken. Het mooie is dat de sporen die het object draagt van die handelingen juist bepalend zijn voor de schoonheid ervan.”

Het werk van De Jong heeft nadrukkelijk een tastende, spirituele dimensie. Het zijn zoektochten naar een

werkelijkheid die grote verhalen ontvouwen zonder ook maar iets weg te geven of in te vullen.

Grote indruk wekt ook de reeks portretten in The Merchant House. De angst druipend eraf, en toch bepaald de drang om te overleven de toon.

André de Jong. Folds en tekeningen. The Merchant House. Herengracht 254. Dagelijks tussen 12.00 en 18.00 uur. Vanavond is om 18.00 uur de opening. www.merchanthouse.nl